

Tisztelettel Köszöntöm a Kedves Olvasót!

MARADJUNK OTTHON!

„A gyermekkorak két tündérvilága van: cselekvés síkján a játék, és szellemi síkon a mese.”

Kádár Annamária

A mese szerepe a gyermek életében

A mese végigkíséri az egész életünket. Gyermekkorban a csodát látja a gyermek a mesékben, felnőttként kicsit eltávolodik a mese, szülőként újból a mese világában van. A népmese érték. A mesének személyiségformáló, motiváló ereje van.

Minden nép kultúrájának, értékrendjének megfelelő mesegyűjteménye van. Ezekben a félelmek feloldása, a megoldások megtalálása, a tervezés, az elindulás... megtalálható. Ezek a felnőtt élet kellékei, aminek alapját gyermekkorban teszi le a szülő azzal, hogy a gyermek életkorának megfelelő mesét mondja.

A mese mondása, az élő szó, az összebújás, a gyermek kérdéseire való válaszok a szülő-gyermek kapcsolatot erősítik. Ha gyermekkorban kialakul az őszinte beszélgetés légköre, kamaszkorban kevésbé lesz visszahúzódó, titkolózó a kamasz (reménykedünk ebben).

A mese világa biztonságot ad, kiszámítható. A meseelemek (életet adó víz, három királyfi, Óperenciás-tenger, üveghegy, kacsalábon forgó kastély, legkisebb fiú, csodafurulya, aranyszörű bárány...), a meseszámok (3; 7; 99...) valamelyike minden magyar népmesében

előfordul. A mese kezdése (Hol volt, hol nem volt...) és befejezése (Ha nem hiszed, járj utána...) keretet ad, jól érzékelhető a mese eleje és vége.

Gyermekkorban a mese a fantáziát, a belső látást fejleszti. A főszereplő helyzetébe való beilleszkedés a felnőttkori empátia alapja. A mindig győzedelmeskedő legkisebb fiú a kitartást testesíti meg. Az elindulás a komfortzóna elhagyása, a sárkány a belső vívódás (szorongás megtestesítője), a próbatételek a probléma-helyzetekben való helytállás, kitartás jelképe.

„Ha ma kihagyod az esti mesét, holnap már lehet,

hogy nem is kéri a lányod vagy a fiad.

Ha ma nem ülsz oda vele a társasjáték mellé,

előfordulhat, hogy a jövő héten már késő lesz.

Ők ma gyerekek, s nem pótolhatod

az önfeledt legózást, babázást úgy öt év múlva,

amikor már kevésbé szorítanak

megélhetési gondok, amikor már

nem kell új szőnyeg, vagy függöny az ablakra.”

Janikovszky Éva

Fontos tudnivaló: a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő mesét hallgassa. Már az anyaméhben is mesélhet a szülő. A születés után az altatók, ringatók következnek. A 3 év alatti gyermeknek a képekről mesél a szülő. Ez néhány mondat lehet, többet nem ért meg, nem jegyez meg a gyermek. Ezt lehet bővíteni az alkalmak alatt. Figyeljen a szülő arra, hogy a mesemondó és a mesehallgató azt a pózt vegye fel, ami mindkettőjüknek kényelmes és meséléskor állandósul.

Kiscsoportos óvodás gyermeknek már állatos mesét lehet mondani, ezek is rövidek. Lehetnek a gyermekről szóló mesék, amik a születés utáni fejlődést jelenhetik meg, vagy lehet az aznapi események felsorolása. Ez az újbóli átélést, gondolati megerősítést segíti. A mese sokszori ismétlése stabilitást ad a gyermeknek. Az első mesélés végén lehet kérdéseket feltenni, a bonyolultabb összefüggéseket elmagyarázni. Utána jöhet a láncmese (A kóró és a kismadár, Aranyszörű bárány...), csalimese (Benedek Elek: Csalimese), majd 5-6 éves kor körül a varázsmesék. Ez a feltétel a gyermek gondolkodásának fejlődésével van összefüggésben. Ugyanis az 5-6 éves gyermek számára az a valóság, amit lát és hall. A legkisebb fiú, vagy királyfi útra kelése a felnőttkori leválást, az önállósodást készíti elő.

Benedek Elek: Csalimese

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, ahol a kurta farkú malac túr, volt egyszer egy szegény ember. Ez a szegény ember kiment a fiával a földre szántani. Amint egyet-kettőt fordult, egyszerre csak elkiáltja magát a fiú:

-Nézze, apámuram, nézze, kulcsot találtam!

-Az ám, kulcs- mondja a szegény ember. -Ejnye, de jó volna, ha ládát is találnál hozzá!

Na, ez annyiban maradt.

Tovább szántanak, kettőt-hármat térülnek-fordulnak. Megint elkiáltja magát a fiú:

-Nézze, édes apámuram, megtaláltam a ládát is!

Próbálják a kulcsot, hát jól belétalál a zárba. Kinyitják a ládát, felemelik a fedelét, nézik, mi van benne, hát abban bizony nem volt egyéb, csak egy kurta farkú egerecske.

Ha az egérkének hosszú farka lett volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Hát jól van, na, mondok mégis hozzá egy versecskét:

Mese, mese, mátká,

Fekete madárka,

Úri bunda, kopasz egér

Ugorjon a nyakadba.

Mese, mese, fakakas,

Bújj a lyukba, ott hallgass,

Kata, Kata, két garas,

Neked adom, csak hallgass.

A mese minden esetben logikus lépéseket tartalmaz, persze csodás elemekkel. Ennek birtokában az érzelmek, a gondolkodás a helyes irányban fejlődik, utat mutat a gyermeknek. Ez a csalimesékre is igaz, hiszen a humort ebből a meséből érti meg. A feszült pillanat, a várakozás nem hoz eredményt, ezen nevetni kell!

A mese elvarázsolja a tudatot, a csodás elemek, a vágyteljesítő események a mesében a problémák megoldását teszik fontossá.

Üzenet

Legyen a zsebemben ott a hamuban sült pogácsa!

A mesében minden benne van, amit az életről tudni kell!

A népmesék az adott nép kultúráját ölelik fel, ezért ajánlott kisgyermekkorban a saját népmeséinket olvasni, mondania a gyermeknek, mivel gondolkodása ezen logika mentén működik. Később jöhet a látványos mozifilmes verzió is.

Alánlat:

- Benedek Elek mesegyűjteménye több kötetben;
- Illyés Gyula meséi: 77 magyar népmese, 7+7 magyar népmese;
- Móra Ferenc kötetei: Körtemuzsika, Titulász bankója, A hatrongyosi kakasok, Az ember feje nem füge;

Ha ezeket meghallgatta a gyermek, már tud olvasni, és tulajdonképpen bármilyen mesekönyv a kezébe adható.

„A mese olyan lelki táplálék, amely életre szóló nyomokat hagy a gyermekben. Egyrészt a mesélés sajátos szituációja, bensőséges hangulata adja meg az érzelmi biztonságot, a nyugodt, csendes és szeretetteljes légkört, amelyben meg lehet pihenni, el lehet lazulni, a rítust, amivel le lehet zárni egy mozgalmas és eseménydús napot. Ám a kisgyerek a mesehallgatás során nemcsak a szülőre, hanem befelé is figyel, saját vágyainak megfelelő fantáziaképet alkot, ami segíti őt a nap folyamán felgyült belső feszültségei, negatív érzései, félelmei feldolgozásában.”

Kádár Annamária

Gondolataikat továbbra is várom!

Elérhetőség: pszichogalgaheviz.2020@gmail.com

Vigyázzunk magunkra és a hozzánk közelállókra!

Folytatjuk!